

"מים אדומים"

מה זה? ומה ניתן לעשות?

עריכה וצילום: אורי שור
חינוך והסברה - רשות המים

water@water.gov.il

www.water.gov.il

מהם "מים אדומים" ולמה הם נוצרים?

הביטוי "מים אדומים" ניתן למים בצבע חום אדמדם הנוצרים כתוצאה משחרור מתכות ובעיקר תרכובות ברזל מצינורות מים - בדרך כלל ישנים וחלודים - לתוך המים.

מספר גורמים צריכים לחבור על מנת שהתופעה תראה:

01 שינוי כלשהו בהרכב הכימי של המים למשל כתוצאה משינוי מקור אספקתם. עצם השינוי עלול לגרום לזליגת חומרי המבנה של הצנרת למים.

02 זמן מגע ארוך בין המים לצינור יכול להתרחש בשעות הבוקר לאחר שהמים "עמדו" בצנרת במשך הלילה, או לאחר חזרה מהיעדרות ממושכת מהבית.

03 צנרת המים בבית עשויה מתכת באיכות נמוכה, או שהיא ישנה וחלודה.

לעיתים נוצרים "מים אדומים" בבית אחד ואינם נוצרים בבית השכן, בגלל הבדלי גיל או טיב הצנרת הביתית.

האם "מים אדומים" מסוכנים לבריאות?

הבעיה בעיקרה אסתטית, ללא השפעה בריאותית על איכות המים. הברזל הגורם לתופעת "המים האדומים" אינו רעיל ואינו מסוכן לבריאות. התקן המומלץ במי השתייה עומד על 1.0 מ"ג/ליטר ברזל, והוא נקבע כך בשל סיבות אסתטיות של טעם, ריח וצבע.

עם זאת יתכן כי עם הברזל עלולים לזלוג למים חומרים מתכתיים נוספים להם תקן מחמיר יותר, ולכן משרד הבריאות ממליץ שלא לצרוך מים אלו לשתייה והכנת מזון, ולהזרים אותם עד העלמות הצבע. במקרים חריגים בהם התופעה לא נעלמת נדרש אף דיגום המים על מנת לוודא כי המים ראויים, ובמקרים קיצוניים נדרש להחליף את הצנרת בצנרת איכותית ותקנית.

תופעה ידועה

תופעת "המים האדומים" היא תופעה הידועה בעולם, והתרחשה במקומות שונים גם בארץ בשנים האחרונות, ביניהם: אילת, כפר סבא, רמת השרון, ראשון לציון, כרמיאל, שעב, דיר אל אסד, בענה, ג'דידה מאכר, בית שמש, טייבה ועוד.

בדרך כלל עם הזמן התופעה חולפת. הצנרת "מתרגלת" למקורות מים חדשים, מתייצבת ומפסיקה לשחרר חומרי מבנה למים.

יש להדגיש שהמים המסופקים במערכת האספקה הציבורית מנוטרים ומבוקרים באופן קבוע על ידי ספקי המים המקומיים בהתאם לתקנות ודרישות משרד הבריאות. ובמקרים בהם הבעיה נמצאת בצנרת הציבורית ספק המים מחויב לטפל במערכת ואף להחליף צנרת במקרה הצורך. עם זאת, הצנרת הביתית נמצאת באחריות בעל הנכס, שאחראי להתקנת צנרת תקנית ותחזוקתה לאורך זמן.

מה ניתן לעשות?

איכות המים והתאמתם לצריכה ביתית ולכל שימוש מוגדרת על ידי משרד הבריאות. ככל שהמים עכורים או "אדומים", משרד הבריאות מנחה להזריםם עד קבלת מים צלולים, ובמידת הצורך גם מורה לדגום את המים על מנת לוודא שהם ללא ממצאים חריגים.

הזרמת המים עד העלמות התופעה עלולה לקחת מספר דקות.

ככל שהתופעה אינה חולפת וחוזרת על עצמה מדי יום - יש לדווח על כך לספק המים ולמשרד הבריאות, ואלו יבדקו את הסיבות האפשריות לתופעה וינחו בהתאם.